

Přílohy

Příloha 1 – Vzor Informovaného souhlasu

Informovaný souhlas s účastí ve výzkumu

Vážená paní, vážený pane,

v souladu s etickými zásadami výzkumu Vás žádám o souhlas s Vaší účastí v polostrukturovaném rozhovoru v rámci mé bakalářské práce.

Název bakalářské práce: Přechod mladého člověka s mentálním postižením do dospělosti pohledem pečujících rodičů.

Autor bakalářské práce: Bc. Ivan Kubišta

Základní informace o výzkumu: Jsem student 3. ročníku oboru Speciální pedagogika na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy a jako součást své bakalářské práce provádím výzkum, kterým chci zjistit, jak pečující rodiče postupují v procesu přechodu jejich syna/dcery s mentálním postižením do dospělosti a jak z jejich pohledu tento proces probíhá.

Výzkum bude veden formou polostrukturovaného rozhovoru. Zvuková složka celého rozhovoru bude nahrávána. Z nahrávky bude následně zhotoven doslovný přepis, který bude dále analyzován a interpretován. Zvukový záznam bude sloužit pouze pro potřebu doslovného přepisu a bude k dispozici pouze autorovi bakalářské práce. Doslovný přepis bude důsledně anonymizován tak, aby byla zaručena anonymita a zachování soukromí Vaše i všech osob, které budou v průběhu rozhovoru zmíněny. Zvukový záznam a doslovný přepis bude uchován u autora bakalářské práce do data její obhajoby. Vzor tohoto informovaného souhlasu bude uveden v příloze bakalářské práce pouze jako vzor dokumentu bez Vašich osobních údajů. V samotné bakalářské práci mohou být uvedeny citace částí anonymizovaného doslovného přepisu.

V průběhu výzkumu Vám budou pokládány otázky v celkem 6 tematických okruzích. Dokončení každého tematického okruhu bude trvat zhruba 10 minut. Celý náš rozhovor by tedy měl trvat přibližně 60 minut.

Prohlášení:

Já níže podepsaný/-á potvrzuji, že:

- a) jsem se seznámil/-a s informacemi o cílech a průběhu výše popsaného výzkumu;
- b) dobrovolně souhlasím s účastí své osoby v tomto výzkumu;
- c) souhlasím se zveřejněním anonymizovaných dat a výstupů vzešlých z výzkumu a s jejich dalším využitím;
- d) rozumím tomu, že součástí rozhovoru mohou být osobní a citlivá témata a že se mohu kdykoli rozhodnout ve své účasti na výzkumu nepokračovat;
- e) jsem srozuměn/-a s tím, že jakékoliv užití a zveřejnění dat a výstupů vzešlých z výzkumu nezakládá můj nárok na jakoukoliv odměnu či náhradu, tzn. že veškerá oprávnění k užití a zveřejnění dat a výstupů vzešlých z výzkumu poskytuji bezúplatně.

Jméno a příjmení:

Datum:

Podpis:

Příloha 2 – Ukázka kódování v doslovném přepisu polostrukturovaného rozhovoru

Přepis rozhovoru č. 1
Datum rozhovoru: 24. 1. 2024
Výzkumník: I. K.
Informant 1: #####

1. tematický okruh
1.1.1.2 - kód č. 2 (v rámci tematického okruhu)
Informant 1 - 1. oaslovce

Výzkumník: Tak, začínám nahrávat...tak...první tematický okruh...pohled pečujících rodičů na dospělost jejich syna, dcery s mentálním postižením. Takže bych se na úvod zeptal, za jakých okolností, nebo kdy jste začala uvažovat o dospělosti Vašeho syna?

1.1.1.1 Kontakt s poskytovateli soc. sl.
1

Informant 1: Tak to vím naprosto přesně. Bylo to ještě na základní škole speciální, před dovršením osmnáctého roku věku. Kdy vlastně ředitelka školy a espěččko, který v té škole působí, začali do školy zvat zástupce nejrůznějších sociálních organizací, který poskytují služby navazující po...po ukončení školní docházky. A začali tam zvat i mě na tyhlety schůzky, takže v tu chvíli mi došlo, že se něco blíží, že se blíží dospělost, takže to byla...to byly tyhlety okolnosti, že vlastně na škole...na škole a z iniciativy školy a espěččka.

1.1.1.2 Zdroj iniciativy

Výzkumník: A od té doby už jste se nějak začala zabývat i tou budoucností, nebo třeba asi uvažovat o té dospělosti jeho vlastní osoby, ve smyslu, co by v budoucnu s ním mohlo být? *úvaha o budoucnosti*

Informant 1: Ano, ale jenom ve smyslu těch...zatím ty nejbližší pobytové služby, a protože mu ještě nebylo osmnáct, tak bylo úplně...mně bylo úplně jasné, že bude doma v rodině, že nebude nikde...nikde mimo...mimo domov a že to bude nějaká forma denní jenom, (která nahradí ten školní režim), to znamená ráno tam a odpoledne domů. Jo, že to nebude nějak žádná pobytová služba zatím vzhledem k věku.

1.1.2.3 Hledání služby po ukončení školní docházky
2

Výzkumník: Takže nejdřív čistě jenom vlastně nějakou náhradou za tu školu?

Informant 1: Tak.

18 let

Výzkumník: Za jakých okolností, nebo kdy, jste začala vnímat Vašeho syna jako dospělého?

Informant 1: No a to bylo...to bylo přesně úderem osmnáctého roku věku, kdy bylo potřeba úplně všechno...úplně všechno změnit. To znamená, že ##### končilo... výhody vyplývající z průkazu ZTP. Končilo mu posouzení zdravotního stavu pro potřebu stupně závislosti, končilo mu... tyhlety dvě věci mu končily jako dítěti a bylo potřeba je vyřešit znova. Dál začaly končit nejrůznější smlouvy, který jsem za ##### podepisovala jako jeho zákonnéj zástupce. Do osmnácti jsem byla zákonnéj zástupce a začaly se ozyvat ty protistrany, že potřebujou uzavřít smlouvy nový... no a tady už jsem začala narážet na problém, že ##### bylo osmnáct, (takže chtěli jednat s ním). Takže ve chvíli, kdy...kdy jsem potřebovala vyřešit opatrovnictví, abych mohla dál pokračovat jako jeho zákonnéj zástupce, tak vlastně to byla ta první...(to byla ta první rána s tou dospělostí). No a konkrétně teda můžu i rozvést, u jaký to bylo smlouvy, kdo se ozval jako první a vlastně kdy jsem to opatrovnictví začala řešit. Takže vlastně opatrovnictví bylo ten okamžik...okamžik tý faktický dospělosti se vším...se všema trablema, který to přináší.

1.1.3.4 Administrativní
1.1.3.5 Opatrovnictví
3

Výzkumník: Dobře, takže vlastně tím osmnáctým rokem, kdy se vlastně i na základě nějakých těch smluv a dalších dokumentů...

Informant 1: ...no a je to nejenom...nejenom smluv, ale prostě cokoliv bylo...cokoliv bylo potřeba kolem ##### uzavřít, nebo sjednat, tak už byl vyžadován jeho podpis. To byla jedna... to je teda vlastně jedna věc a pak ještě další věc, kdy mě postupně doktoři, ##### doktoři, začali připravovat na to, že u nich bude končit jako dítě. Byla to pediatrička, která může mít...která může mít v péči děti nebo dospívající do dovršení devatenáctého roku. Může mu být osmáct plus jedenáct měsíců, ale pak už ne. Takže už pediatrička mě začala nabádat, ať začínáme shánět praktického doktora pro dospělého, takže to bylo další...další... další informace vedoucí k tomu, že dospělost se blíží a neuroložka totéž, takže vlastně a doktoři teda, který mě začli nabádat, ať řeším...ať řeším už doktory pro dospělého.

1.1.4.4
konec
období
léčebné
péče

Výzkumník: Když řeknu dospělost Vašeho syna, tak co si představíte?

Informant 1: Když se řekne dospělost, tak si představím...nezávislost...nezávislost na...na rodině. Že bude samostatnej...

Výzkumník: Myšleno na té péči rodiny?

Informant 1: No, že bude samostatnej...že bude samostatnej a nebude závislej na...na pomoci mojí nebo rodiny. Takhle já si představuju dospělost.

Výzkumník: Dobře, můžeme přejít na druhý tematický okruh...cíle pečujících rodičů v procesu přechodu jejich syna, dcery s mentálním postižením do dospělosti. A zeptám se, jaké byly nebo jsou Vaše cíle v samotném procesu přechodu Vašeho syna do dospělosti?

Informant 1: No...hlavní cíl je, aby...aby ten přechod od rodiny do nějakého samostatného bydlení ho nepoznámel zdravotně. To je hlavní cíl. Protože vím, že...když je mimo rodinu, tak se vypíná, nejí, nepije, nezapojuje se do činností nikdy, prostě jenom přežívá. A to může samozřejmě negativně ovlivnit jeho...jeho zdravotní stav, takže cílem je...cílem je, aby pokud možno přecházel do nějakého prostředí, který už zná, kde se adaptoval...a jemu to trvá dlouho...##### se adaptuje řádově roky...nemůžu říct dny, týdny, měsíce...##### se adaptuje roky, kdy až po...v horizontu roků se v prostředí začne cítit jako doma a začne se naplno projevovat svoje vlastnosti a chování a tak jo, takže tak...

Výzkumník: Takže ten cíl souvisí i s tím jeho bydlením, takže vlastně nalézt asi nějaký...nějaký bydlení pro něj, kde by se cítil dobře?

Informant 1: Tak...tak no, ano...aby byl pokud možno v prostředí, který už předtím znal...zná nebo mezi lidma, který zná...a ten přechod ho nepoznámel zdravotně, prostě aby nebyl, protože on nepochopí, proč je najednou z domova mezi cizíma lidma. Takže z mého pohledu bude jednodušší, když z domova bude mezi lidma, který sice nepatřej do rodiny, ale už je zná.

Výzkumník: Máte nějakou představu, jak byste tohle chtěla docílit, aby přišel do prostředí, kde by mohl žít a kde by...ten přechod byl pro něj takový, že by si tam zvyknul na ty lidi rychle?

Informant 1: ...no tu představu mám a tu jsem se snažila do...nebo tu se snažím realizovat...takže když jsem sháněla po škole navazující službu pro #####, tak jsem...tak jsem teda mimo jiné...mimo jiné...tak jsem mimo jiné vybrala organizaci, která se ve škole prezentovala...na pozvání a nevím, jestli to byla ředitelka, nebo espécčko, to už nevím, ale každopádně se ve škole prezentovalo tohleto zařízení a líbilo se mi na tom, že poskytuje péči vlastně průřezem...průřezem vod těch osmnácti let až do...až do vlastně do té doby, dokud tam ten klient chce být, ne...nechci říkat do smrti, ale do té doby, dokud ten klient tam chce pobývat v té službě...v režimu denního stacionáře, týdenního stacionáře,

1.2.6.2
Projevy syna
v prostředí
bez
rodiny

2

5

4

8

1.2.8.8
Využití různých soc. služeb v jednom
individuálním prostředí

1.1.4.4
konec
období
léčebné
péče

1.1.5.8
Nezávislost a samostatnost

1.2.6.1
Zamčení
negativním
zdravotním
dopadem

1.2.6.3
Transice do
individuálního
prostředí

1.2.4.5
Transice do
individuálního
prostředí

1.2.4.6
Zamčení
negativním
zdravotním
dopadem

1.2.4.4
Transice do
individuálního
prostředí